

Actus Apostolorum.

Cista allega q̄ apli. i. p̄dicatores q̄dū sū xp̄o. i. xp̄i ḡtia sū tam diu nichil p̄dūt. et rethe p̄dicacionis p̄ nichilo in seculi mare ponunt. qz nullos pisces id ē nullos fluxibiles peccatores capiūt et cōuertūt. et potissime de nocte id est quādo sine lumi- ne diuine ḡcie p̄dicāt. et p̄scātūt et quādo ad sinistrā nauigij. id ē sub spe bonorū terrenorum vel gloie typalis q̄ p̄ sinistrā intelli- gitur rethe p̄dicacionis sue mit- tere noscūtūt. Sed quādo xp̄c p̄ ḡciam vult eis adesse. et ad ei? instinctū in dexterā nauigij. i. in spe eterne retribucionis rethe p̄dicacionis nouetūt ponēt. et ad no- bilitatem supnam oia ordinare tūc habundāter pisces capiūtūt et peccatores conuertūtūt. Iḡit̄ ad dexterā est ponendum rethe p̄sente domino et non absente. cui? contrariū multi p̄dicatores faciunt. quia solū ad laudem bu- manam p̄dicāt. et sic ad sinistra non ad dexterā rethe ponūt. Ec- clefiastes r. Cor sapientis in dex- tera eius: stulti autē i sinistra. **V**el dic q̄ petrus ē quilibet iust? qui debet tunicam honeste conu- sadomis sibi succingere et i mare penitencie ponere et ad ih̄m q̄ est i littore padisi p̄ bona opera reire et ab ipso prādiū eterne re- fectionis recipere. **M**atth̄ xxij. Ecce prādiū meū paui: reite z̄c. **V**el dic ista ad comendacionē fidei petri qui p̄ nauē reire nolu-

it: h̄i mati se posuit et sic suppo- sito sup aquas vel salte p̄ aquas iuit. **H**ic sequitur de petro cui ē dixit dñs petre amas me pas- sce oves meas. In quo dicunt doctores aliq̄ tripliēm negacio- nem purgatam. **F**it eciā hic mē- tio de p̄matu ecclie dato petro et etiam de morte eius. De ioh̄ euangelista de modo sui decessi inquātum de eo dicit xp̄s. **H**ic volo eum manere donec retiām. **I**ta q̄ exiit sermo et opinio iter fratres q̄ discipulus ille non mori- tur. i. q̄ mori nō debebat z̄c. **I**gitur ista ad comendacionem petri a iohannis possunt addu- ci: h̄i de omnib⁹ omittamus. **E**xplīt moralisatio secundū iohannē. **I**nīpit moralisatio sup actus apostolorum.

Oactibus apostolo- rū pauca sub bre- uitate transcurro. et pauca de multis accipiens ad finē o- petis iam fatigatus acelero. **I**gitur de iuda p̄ditore et suspen- sione eius vide supra. **M**athei- xxvij. Illud autem qđ b̄ dicitur q̄ xp̄c dixit discipulis de futuro tpe q̄rentib⁹. Non est inquit res trū nosse tempora q̄ pater po- suit in sua potestate. **H**oc po- test allegari q̄ ad cristi viros Eli- giosos xp̄i discipulos et amicos non p̄tinet vacare ad inuestigā- dū futurop̄ typin rationem sic fa- ciunt astronomi. qui scrutantur

Actus.

curiosas sciētias quia q̄uis ista possint habere in plurib⁹ veritatem habent tamē ānexā et magnā distractōmis a salute aīe lari tamē. **I**sta igit̄ sapientie diuine reliquēt nec circa h̄ mēs nrā pl̄ debito distrahabat qz deus ē q̄mūtat tpa sicut dicit̄ dāmie. 2°. **A**lti ora te ne q̄sieris. **Eccī. tercio.** **N**athatia lo co iude mortuifuit elāis et p sortes f̄cō ieumio a deo manifestatus. **H**oc p alle gati. q̄ qrere volūtātē dei p sor tes nō fuit illicitū in pncipio dū tamē veritas q̄ q̄rit̄ a deo solo ma nifestari petat. ieumijs et orōi bō exqratur. **C**ōstat q̄ deus q̄n q̄ mō volueit p̄t c̄q; negocij veritatē ostēdere et iō quātū est de se sortes nō videbāt eē malitiam oēs antiq̄ tā fideles q̄ infideles dinoscūt̄ sortib⁹ vñ eē. sa piēte teste **Proubi. xvi.** Sortes mittūt̄ in finū et a dñō dirigūt̄. **Q**uius igit̄ eccā vñ sortiū phibuerit p̄ simplices q̄ p eo q̄ pa gami vim diuinitatis in sortib⁹ esse credebāt. vñ sic pomin plini us etas sortes dee fortune cōse crabāt v̄tute q̄ veritatē inuenire se cōcius existimabāt. **P**ossu m? tamē dicē. q̄ sortes que ad deū solūt̄ mediate vel inmedia te referūt̄ nō sūt phibite qz male. h̄ potius male et illicite qz p eccām sūt phibite. **D**e hijs tam nolo aliquid determināt̄ nec sti lum meū c̄ca talia dilataē. **I**scipulis congregatis die

pētheostes in vnū factus ē re pēte sonus aduemētis spūs res hemētis et replete totā domū vbi erāt sedētes et apparuerunt illis dispertite ligue sicut ignis et cōperūt loq̄ varijs linguis p vt dabat spūs scūs eloqui illis. **C**ū plures nationū populi cō uenissent sic actum ē q̄ p̄dicati bō apostolis vñusquisq; liguā suā intelligebat. et ipsos loquē tes dei magnalia lingua sua au diebat. **A**udientes igit̄ q̄ isti q̄ galilei erāt talia facerē mirabā tur. **A**lij autem deridētes ipsos ebrios testabantur. **N**onne in quinque omnes isti q̄ loquunt̄ ga tilei sūt. **Q**uō ḡ audiuimus v nusquisq; liguā nrām illos lo quētes zē. **R**ecte videt̄ q̄ isti b̄t̄ apostoli figurā b̄tōn p̄dicato rū gesserūt. **F**it qñ q̄ discipu li xp̄i. i. boni religiosi vel clericī in vnum primo scilicet collegio vel studio congregantur. vbi in vnitate caritatis et concordie cotidie conuersantur studēdo et contemplando ibidem sedentes et a tumultib⁹ q̄fescentes in scientijs et morib⁹ informāt̄. **Q**d̄ vidēs spūs scūs ipsos qñ visitat et domos cōscie sue domis et ḡt̄is re plet et ditat linguas ipsorū disperitas facit apparē. inquātū facit eos nūc de uno nūc de alio p̄dicare. et suā eloquētiā et doct̄ nā nūc ad illū nūc ad aliū appli caē et sic h̄m̄ cōdīcē locoꝝ tem porū et psonarū vba mutare.

Aptor.

Apparuerunt eis dispergitte ligue et loquebantur varijs linguis recte quod lingua predicatorum et ipso per eloquentia et doctrina non debet esse uniformis sed dispergita non est adem sed distincta. quod aliter debet loqui diuitibus aliter paupib; aliter desolatis aliter letis aliter iustis. Nunc debet loqui de pa-
diso nunc de inferno nunc de gratia nunc de culpa et sic de aliis. Ut se-
parbit medi etiamite et iudei, pse-
li cretes et arabes id est omnis
condicio personarum audiat apud eos linguam suam id est doctrinam sue conditioni conformem. Unde predicator debet esse omnibus omnia sicut dicit apostolus de se ipso Primum ad Cor. ix. dicens. Omnibus omnia facti sum. quia sicut idem dicit ad Rom. pmo Gre-
cis atque barbaris sapientibus et in sapientibus debitor sum. Fecit igitur spūs sanctus quando cor et linguam predicatorum vel doc-
torum affluxerunt varia seruare et scripturam intelligere de theologia suo noua et vetera propinare. tamen iste spiritus super singulos sedere debet inquit singulariter et singulatim singulas gratias diuinas di-
uersum de peccatis quia sicut dicit Primum Cor. xij. Divisiones gratia-
rum sunt. idem autem spūs. di-
uidens singulis prout vult. Ad-
uerte tamen quod mali faciliter so-
lent de iustis et predicatoribus et viris scientificis spū sancto ample-
tis iudicare et maxime quando vi-

dent eos de humili plebe natos solent eorum veritatem et doctrinam vilipendere et eos ebrios et fantasios reputare. Numquid inquit omnes isti qui loquuntur galilei sunt? recte. Et mali similiter dicunt Nonne omnes isti rustici sunt. de plebe humili nati. Unde presumunt coram nobis et aliis. ita loqui. Illud potissimum videtur dicere nobiles quibus non videtur quod nullus inferioris generis est dignus coram eis apparere officiis dignitatis habere et eos reprehendere vel docere. Sicut marci vi dicebant de christo. Nonne hic est filius fabri. Unde omnia ista vide si vis luce iiiij. Et tamen isti debent aduertitur quod spūs ubi vult spirat et quod non est apud eum acceptio personarum. Alij mali quandoque viros iustos fantasios et ebrios reputant. quando de magnalia id est alta dei opera et iudicia tractant sicut ad litteram patet de secularibus quod omnes solent fantasios dicere quos videtur in scientiis phisicis et in consideratione optimi naturalium studere sicut de christo apparet quando feruencius predi-
cabat dicebat quod demonium habebat. omnes isti qui non intelligebant apostolos cum linguis varijs loqueretur ipsos dicebat ebrios sicut mudam quod non intelligunt scientias audiendas. Ideo eo rū sectatores reputant fatuos sic dicitur prime ad Cor. iiij. Aliis homo non percepit ea quod sunt spūs

Actis.

dei stultitia ē illi q̄ nō p̄t intelligē
Quidā q̄ erat claudus ab
vtero matris sue quem
bauilabāt q̄t̄die adpor-
tā tēpli q̄ dicit̄ speciosa vt ab i-
tiātib⁹ in tēplū elēofinā mēdica-
ret Cū elēofinā postulash̄ a pe-
tro et ioh̄e q̄ ascēdebāt in tēplū
ad horā orōis nonā intēdēs in
eū petrus dixit Aurū et argētū
nō ē michi: qđ autē habeo hoc
tibi do In nomine ihesu nazareni
surge et ābula in pace Apphen-
sa igif dextera eius eleuauit eū
petrus et statū ɔsolidate sūt ba-
ses eius et plāte et exiliēs ābu-
lavit et intrauit cū illis in tēplū
et magnificabat deū Iste clau-
dus fīgt hoīem pccōrē qui ab v-
tero matris dicit̄ claudus eo q̄
ab ipso mattis vtero nāle ē hoī
in morib⁹ claudicare Jobis ix.
Preteriēs ihesus vidit hoīez &
cū a natitate Per templū intel-
ligit̄ padisus seu eccā Per por-
tā intelligit̄ eccā militans q̄ v̄ tu-
tib⁹ dicit̄ speciosa Per petrū et
iobānē boni plati et p̄dicatoēs
intelligūt̄ qui p̄ templum para-
disi ad orandū debent p̄ cōtem-
placōe ascēdē i hora nona idest
cū nouē ordinib⁹ angelorū mē-
taliter cōuersant̄ Ista ē veritas
q̄ in porta templi que dicit̄ spe-
ciosa i. in eccā militātē inueniū
t̄ multi claudi ab vtero matris
sue i. multi pccōe s̄ q̄ nūq̄ i mo-
rib⁹ rē successerūt̄ h̄ p̄ iniustiā
ā claudicauet̄ qui cū nō curat̄

misi elemosinas i. terrena bona
accipe et de spūalib⁹ nō curātes
ista solēt p̄ auaridā ab hoībus
mendicaē et ea diligētissime p̄
curaē tūc petrus et iobānes bo-
ni plati debent talib⁹ spūalit̄ cō-
pati et eorū miseric̄ misereri et if-
tis nō tpalia q̄ appetūt h̄ spūa-
lia q̄ negligūt̄ largiri Debēt i²
ipſis dicere q̄ in nomine dei de-
terreis affōib⁹ surgāt et p̄ bō
opa p̄cedant dicētes Jo. v. Ur-
ge tolle ḡbatū tuū rē Tē ei tal
claudus p̄ manū dei p̄t surge et
a statu pccā cōuerti et basū mo-
dalib⁹ fortitudinis soliditatē re-
cipie et cū eis q̄ ipsiū cōutūt tem-
plū padisi p̄ bona opa ābulās
& exiliēs & deū laudāv̄ fiālit̄ itro-
ire Mat. xxvij P̄ resūrectōe
i. dūsionē remēt in scāz ciuita-
tē & breuiter illi qui sunt petr⁹
i. boni acti iobānes i. boīatem
plati qui templū padisi i. p̄ cō-
teplacōne et orōe volūt ascēdē
et ad claudos saluādos i. pccō-
res dūtēdos se v̄tē et eos p̄di-
cando a surgēdo de peccato idu-
cere et manu tangendo idest ex-
emplariter manuduēndo ip̄oē
erigere taliter quando q̄ faci-
ūt q̄ ipsos in templo padisi p̄
curāt intrare Infra nono capitu-
lo Ad man⁹ illū trahētes intro-
duxerūt damascū Vel dic vt
s̄ v̄ter matris nrē ē carnis cō-
cupiscētia q̄ facit filios oēs clau-
dicaē rē sic s̄ Vel dic q̄ istud
est originale peccatum rē

Apostoli.

Quoniam in primis ecclesia omnes fideles in iherusalē in communia vivuerent Ita quod multitudinis credēcium erat cor vnum et anima una nec quisquam eorum quod posse debat suum esse di- cebat sed hinc eam eis oīa cōmūnia Ita quod videntes domos et agros offerebāt preciū atē pedes apostoloy et diuinebatur singulis per ut vniuersitatem opere erat Ita quod magna gracia erat in illis nec quisquam erat egens inter eos. Cōtigit quod annas quidam vedebat agrū et cōscia vfore sua fraudauit de pcam ptem pedibus apostolorū posuit aliam retinuit Cum petrus ipsius increparet super hoc statim mor- tuus occidit Vix enim quod tunc absens erat post tres horas remans et hunc audies p̄tinus exspirauit Cur inquit petrus temptauit satanas cor tuum non emanebat et renudatum in tua erat po- testate Non es mentitus hominibus sed deo Videt ergo supponem petrus quod ipse non peccauerat re tinendo totum vel ptem cum totum possit reti- nere sed potius dicendo quod totum per- ciū apposuerat super hoc metiendo

Ista possunt allegari contra religiosos Ita enim ecclesia primis tui videtur religionis typum gere et ipsius formam et ratiōē designare. Constat quod ipsi debent communiter vivere p̄cordia et caritate unum cor unam animam possi- dere et omnia que habent debet vendere et nichil sibi propterū rema-

nere nichil debent suū dicere sed omnia communia reputare oīa que habent debet ad pedes apostolo- rum id est dispositionē platoꝝ po- neat quod debent vniuersitatem de necessariis prouidere Propterea Marsu- biū sit unū oīm nōm et sic si ita faciat magnā ḡciā dei et populi poterūt acquirere ita quod nullus egens erit inter eos in quantum eos faciat dominus in necessariis habudare Ita est veritas quod si nos et alij religiosi istaz regulā modo teneremus nūquā indigere mus sed bonoꝝ habudāciam ha- beremus Propterea Non affliget dominus fame animā iusti Sed multi sunt sicut annas quod oculi te terrenas diuicias retinēt et atē pedes apostoloy id est in dis- positione platoꝝ bona sua non totaliter exhibent sicut ad litterā sepe faciūt proprietarij regu- lares qui vix volunt veritatez suarū rerū requisiti a superioribꝫ re- uelare Et tales pro certo quod hoībꝫ nō mentiuntur sed deo finaliter p̄eunt et sic de suo mendacio triste salariū ferūt secūdūt Ergo bene dicunt sapi. Os quod metitur occidit animas. Licitū fuerat eis a principio res suas et diuicias tñinere sed ex quod religionē itrauerunt nō sine p̄lati licencia aliquā reseruare pos- sūt et nullo modo se debent menda- cit̄ ex causa ēcum apud spm scm au- ris negociū gerit̄ nullus possit me- daciū occultare Ut matth. x. Illa verba gamalielis quod de p̄dicacōe

Ritua

sunt dca Si ex hoibz oſiliū h dis
ſoluet ſic ibi exēplificat de duo
bz Si aut ex deo fit iſpū nō po
teritis diſſoluē ne forte deo re
puſgre videamī Hoc p̄t allega
ri ut vider illa opa q̄ a deo non
ſunt q̄ vera intēcōe nō ſiūt dūa
re nō p̄nt ſic p̄ de ypoctay ſicta
mībz et de malicioſoy inuēcomi
bz ſic dicit Mat. xv. Ois plan
taō rē. Illa v̄o q̄ ſunt a deo data
qñz vidēt deficē. nō tñ deficiunt
h excreſcūt et in multū conuale
ſcūt et melius Prima. io. ij. Oē
qd a deo ē: manet in eternum.

APostoli dixerit. q̄ nō erat
equū ei dimittē v̄bū dei et
ſuire mēfis. et iō c̄tos viros ad
hoc elegerit. q̄bo i ſpāi aplōrū
ſtatutis et manibz iſpis ipofitibz
h mīſteriū tradidēt Hoc p̄t
allegari q̄ vi ſciētifici et ſpecula
ti. q̄ poſſunt p̄dicare et docē. et
q̄ nouēt ſtudio orōi et cōtem
placi vacare nō debēt illō ſcīn
officiū dittē vt mēb .i. paupm
corpalibz nutrīcōibz et actie vi
te occupacōibz t̄paliū p̄laturay
pmocōibz poſſunt vacare talia
officia inferioribz et in doctioibz
debē cōmitti et eisdē p̄ apostoli
cay manuū ipofitibz .i. p̄ plato
rū ordinaōnē imergi Alij vero
ſciētifici mīſteio v̄bi .i. p̄dicacōi
n̄t rene admīſtracōi debēt ſpēa
lit deputari Sic ei de? ad līaz vi
det facē cū p̄laturas terreas ra
to vult virus ſciētifici et theolo
gicas dare. q̄s ad v̄tiliora et ma

gis ardua creare voluit et huaē
Iſtas aut iuristis et terrene ſcie
piter cōcedit. q̄s forſan magis
v̄tiles ad hoc nouit Nō ē inq̄
ut equū nos relinqre v̄bū dei et
mīſtrāē mēfis Cōſiderate igit vi
ros q̄s oſtituam sup hoc opus
Nos aut orōi et ministerio v̄bi
dei instātes eri? Iſta tamē non
vidēt facē modī ſtigioſi et the
ologici qz iſti p̄ alijs ſe ingerūt
et relicto vero dei mīſterio mīni
ſtrāē et p̄fici mēfis q̄rūt. qz ſicut
dicit ad phili. ij. Oes q̄ ſua ſunt
q̄rūt: nō q̄ ibelu xpi. Se in ca
vij de diſputacōne et lapidaōe
bt̄i ſtephani de h̄ mībil ad p̄ns.

In hoc. c. viij. dicit q̄cū
ſimon magus vidishim
ſamaria q̄ apostoli fa
ciebant multa miracula et q̄ per
ſuarum manuum imposicionē.
ſpiritū ſanctus dabatur genti
bus credenti remit ad aposto
los et obtulit pecuniam dicēns
Date mihi hāc potestatem. vt
cuiacunqz imposuēo manum ac
cipiat ſpiritū ſanctum Petr
aut iſpū rep̄hēdēs per hec ver
ba repressit. Pecunia inquit tu
a tecum ſit in perditionem. qui
donum dei exiſtimasti pecunia
poſſidere. Non eſt tibi pars ne
qz ſors in ſermone iſto: cor em
tuum non eſt rectum coram de
o. In felle enim amaritudini te
eſſe video. Iſte ſimon ſignifi
cat ſimoniacos. qui ab ipſo de
momiaci fuerunt qui bene magi

Apostol.

dicuntur quod per dona sua oculos veri iudicij platorum illudere probantur. Symones etiam id est obediens possunt dici eo quod tales per certos solent obedire et adulari et sic prout tam simoniaci quam demoniaci appellari. Tales enim spiritus sancti gratia scilicet ordinis sacramenta beneficia quibus annexa est potestas datur ad sacramenta misericordia media te pecunia mititur emere illud quod utilibus optimere nequit munerebo volunt ipetare dicentes. Date mihi hanc potestate Veritatis petrus. item bonorum superior debet tales acriter redargueret et eorum munera refutare. dices Pecunia tua tibi sit in predictio nre. Et simile habet Danielis. item. Munera tua tibi sunt et dona domini tue alteri da. Tamen bodie apud multos platos est contrarium qui non repudiatur quod offerunt ut pecunia tribuat dicens. Quid vultis michi dare et ego eum vobis tradam. Math. xxvi. Videt enim a gare illud cum apostolo. primo ad cor. ix. Si spiritualia seculium vobis non magnum est si carnalia metamus. Et Ethiops quodam eunuchus et magister gazarum candacis regine ethiopum recessentis de iherusalem ubi cum orationis venerat sedes in curru legebat librum psalmie. item. secundum vbi dicit Generatio eius quod es enarrabit philippus ex spiritu scienti mandato curru se adiungens et occasione accepta per scripturam quae legebat sibi viam veritatis predicas

ipsius ad proximum couerteret et descendere de curru continuo baptizavit. Tadem vero sic in gestis beatissimi matthei legis id est ethiops beatissimo mattheo in ethiopia predicati quamplurima bona fecit ipsumque in hiis quod ad fidem pertinenter quamplurimum adiuvuit. Ista possunt allegari quod oratio de uocio lectio sunt ad fidem induc tia et salutis nostrae causativa. Ille paganus cum orationis de ethiopia in iherusalem venit quod legendo scripturam sedes in curru se occupabat et ideo per illum ad fidem vocari meruit cuius scripturam legebat. quod in scripture lectioibus occupatur ad orem bonum faciliter inclinans. item. item. Scriptura diuinus inspirata utilis est. Vel allegatur quoniam bona societas eunuchis reginam id est diti et principibus cuius mundi proficit et quod philippi apostoli qui interpretatus est lapanidis. item. virorum scientiarum eligiosorum quod os lapidis dicuntur quod locum et docere verbis et illuminare exemplis alios dominos contur societas et allocutio talibus proficit ipsos ad baptismum id est ad puritatem conscientie inuitat per et inducit patres. cum scientiam eis dato quod aliquis sit ethiops. item. per eum fulligie demigrat sedes in curru id est in altissimis scutulis dignitate eleuat et circulo diuersorum negotiorum agitat. si tamen scripturam libertatem legit et societatem beatissimorum diligat ipsumque uba et documenta audit faciliter ad salutem peruenit Job octauo. Qui ex deo regit.

Actu*s*

BEATI PAULI CONUERSIO FUIT MIRABILIS VALDE. Nam cum actualiter peccauet et ad adducendum vicos in iherusalem si quod iudei in christum crediderat peraret in damascum subito cœcum fulsit eum lux de celo et cadens in terram audiuit vocem dominum ipsius desuper arguente. Saule saule quod me persequeris. durum est tibi contra stimulum recalitrare. Cui respondeo. Ego sum ibes nazarenus quem tu persequis. Surge et ingredere citatem regem. Paulus igitur quod dicebat saulus quod ex cœlum fulsione diuinum lumen fuerat ad terram prostratus et excoecatus. de terra surrexit habens oculis nichil videns per manus tractus a sociis in damascum ab anania baptisatus fuit et squamis de oculis cadentibus visum recuperavit. et cibo suporto confortatus et a discipulo informatus gentibus et iudeis predicauit. et vas electis a domino datus fuit. Vade inquit Christus anania quoniam vas electum est in iste ut portem nominem meum coram regibus et principibus et filiis israel. Quod utique factum est quod quanto excedens in profidia fuerat nequam. tanto ad fidem dominus est melior et constanter atque maior. sic ipse de se dicit. Ad ro. xv. Vbi abundat delicia tua ibi superabundabit gratia. Ista possunt applicari ad monachos et forsan quod possunt couerti hoeres obstinati et in sua malitia confirmati. Oportet enim quod deus ann omnia ipsos luce celesti. id est. divina gratia inspirat interiorius et infundat. Deinde per

tribulacionem et timore ipsos ad fratrem depamat. et suam supbia per timorem mortis iudicij et inferni contemnerat tandem visum presumpte sapientie auferat et per conscientie stimulum ipsos acriter reprehendat. Saule inquit quod me persequeris. id est cognoscere quantum contra deum feceris. et tunc sequitur quod ipsos per speciem salutis erigat et ad immigrandi considerandum et affandum padisi citatem ipsos inducat dicentes. Surge et ingredere citatem regem. xxv. et tunc necesse est quod tales aptis oculis nichil videantur. id est metus oculos per metus disrecoem apiat et se esse nichil cogitent de his que aenam viderantur. id est aliquam mundi bona non respiciant. Mat. xviij. Neminem videbit nisi solus ibi. Tandem oportet quod bonis sociis et fidelibus predicantibus isti committantur a quibus per manus. id est per bona exempla trahantur ad animam quam interpetantur donum gratiae. id est. divina gratia. et in misericordia in damascum quod interpretatur sanguinis potus. id est sanguis Christi et eucaristie recuperante introducantur ubi per laetiam exuberantiam baptizantur ut sic squamis. id est. vicio inuidicibus per confessioem et cadentibus visus metalis disrecoem in eis reparet et quanto ante peiores fuerant tantum in meliores hoies datur ita quod vas electis a deo ratione meantur. et ad officium placitis per certe eligantur. Vel dic quod platus quoniam vult obstatum corrigitur eum per fortitudinem et bulacem posternere. et ad terram id est ad mortis considerationem ejusmodi et tandem per consolationem

Aptoy.

erigere bonis pedagogis et socijs committere ut supra. Et sic saulus qui interpretat abutens consilio efficiet paulus quod interpretatur os tu be vel electionis miraculū inquam tū de abusore et malo ipse efficie est bonus et inquam ad tubalis predicationis officium miraculose a domino erit electus? **Vsa. lviij.** Clama ne cesses. sicut tuba exalta vocē tuā. **Vel** dic quod paulus quod ad litterā prostratus exortatus ē ita quod apertis oculis nichil videbat donec introductus damascū visum recepit. potest figura auaros quod ad terrā i. ad terrena per affectioz pistrati solēt visum vē discretionis perde ita quod quis oculos intellectus apertos habeat quantum ad sapientiam secularē et in mundanis negotijs lipidos et acutos milē tñ quod ad salutē p̄t; videt nec quod spectant ad aīas studet. **P̄s.** Oculos habet et non videbat. Verūtū p̄t quod citatē damnati quod interpretatur sanguinez p̄pianans id ē in infernū ubi sanguis crudeliter p̄pimat dāpnatis intrauerūt tūc īcipiet visum discretionis ē capē et se cognoscē. **Iu. xvi** eleuās oculos cū eēt in tormentis videt. **H**up quē locū greg. dicit quod aduersitas apit oculos. **Vsa. xxij.** Veracō dabit intellectū. **I**llud quod promis hunc quod paulus quod rebat se ad iūgē fr̄ib⁹ ī iherusalem illi tiebant et fugiebāt eū nesciētes ipsum duersū. sciētes quanta mala inferre fidelibus solebat. **L**Hoc potest allegari quod mala fa-

ma difficile tollit quod quod semel crōsus extitit dato quod in veritate fit corruptus tñ p̄ suspecto habet. **Eccāstes x.** Si ebetatū fuerit ferētū nō ut prius multo labore exauget. **S**ocij pauli vocē audiētes nichil videbāt. Hoc potest allegari quod moderni predicatorū auditores multa audiūt sed nichil vidēt audiūt uba sed nō vidēt exempla. quod multi inueniuntur qui bona dicunt pauci exempla faciūt. **I**deo math. xxij. Que dicūt facite: et quod faciūt nolite facere. **V**el dic contra auditores quod bñ predicatorū uba libēter audiūt nūquā tñ accēdūt ad fca. nec volunt ab eis capē aliqua bona exempla opādi. **Deu. iiiij.** Vocē andiūtis h̄ facē nō vidistis.

Ornelius cēturius italicus p̄ ipatorē ī palestie cōfesaē cōstitutus religiose vivēbat et timēs deū mīltas eleōfiās cōfēbat. et sepius deū exorabat. quod p̄ ipsum p̄ire nō sustinēs agelū sibi mittit. p̄ quē ad bñm petrū erectus fidē et baptisimū suscepit. **I**llud allega quod eccl̄ eleōfina ī gētib⁹ et alijs ē dō ḡta que apd deū salutē possessori suo mēt̄ ita quod diuia clemētia ut cōiter hoīez pīū et micōrde quāmū alias sit p̄cōr nō sustinē dāpnari iuxta ubū ieronī dicētis se nō audisse hoīem male mortuū pījs opib⁹ assuetū sic de bñ gre. legit̄ quod paganū suis orōib⁹ ab inferno suscitavit eo quod ipsum fuisse pīū audierat. **Io. dr**

Actus.

tho. q̄rto. Qd elēofina a pccō li-
berat. 20 Cū iudei abhoīaret
gentiles ita q̄m p̄itia eccā cristi
discipuli q̄ p̄ maiorū pte iudei e-
rat gētib⁹ non predicaret nec
eis coīcarēt. h̄ poīus in iudea cū
iudeis habitaret. fcm̄ ē q̄ petr?
qđā die in ioppē manebat. vbi i
solariū vnius domus ascēdēt et
orabat. factus igit̄ in extasi lin-
theū p̄ q̄tuor āgulos a celo dis-
siū oīb⁹ serpētib⁹ q̄drupedib⁹ et
volatilib⁹ plenū sibi p̄ntatū i vi-
su itieſ et tūc de celo audis vox
mones vt coedat dices. Surge
petre macta et manduca h̄ ta-
mē ne ista t̄ḡ imūda et lege p-
bibita refutaret atq̄ subinfert.
Qd̄ deus purificauit tu ne imū-
dum dixeris Vas igit̄ illd̄ mox
in celū recipit. et p̄ hāc visionē
intellexit petrus qnō ē psona-
rū accepco apd̄ deū. et q̄ de? ita
bene vult sanari gētiles vt iude-
os. et q̄ in differētē debent esse
apostoli quo ad bōs et malos.
Exm̄ factū ē. q̄ discipuli gētib⁹
p̄dicauerūt et eis coīcates ipos
ad fidē et eccā; reoperunt Tūc
igit̄ intravit nūcius cornelij gē-
tilis q̄ fidē et baptismū petebat
et sic in visione cognouit q̄ nei-
nē refutat̄ deberet. In ecīa factū
ē q̄ discreconē cētimonialem ci-
borū legaliū dimiserūt et cūcta
aialia dū tñ sana essent corpib⁹
i cibāia rēoperit. Dic cōtra q̄sdā
q̄ sūt tā in seculo q̄ in clauſtro q̄
ita de sua iusticia p̄sumūt q̄ gēti

les et imūda aialia. i. p̄cōres q̄
impioſ vilipēdūt et cū ipſis co-
municare dēdignāt̄ et eis p̄di-
care nō satagūt. h̄ cōtēpnūt. Lu-
xvij. Contēpnebat phariseus
publicanū. Dicāt eī illd̄. Isaye-
lx. Recēde a me zē. h̄ illd̄ i su-
is discipulis domin⁹ repudiat.
a maxime in petro. i. in p̄lato et
p̄dicatorib⁹ illud nō approbat.
Vult enim q̄ tales nichil imū-
dū reputent. nullū q̄muis pccō
rē repudient et cōtēpnāt. h̄ gene-
raliter bonis et malis viā salu-
tis ostendant. et ad omēs indif-
ferēter se habeāt. cū sapientib⁹
et insipiētib⁹ grecis et barbais
debitoēs existant debitū suū sol-
uant. Nō eī opus ē valētib⁹ me-
dicus h̄ male bñtibus. Mathei-
ix. Qd̄ deus purificāt zē. qz̄ q̄s
deus baptismo lauit vel sanguine
redemit nō debēt alij cōtēpnē. h̄
caritatis amplexib⁹ adamare.
Mathei. xvij. Vide te ne cōtēp-
natis vnum ex pusillis bñjs.

Petr⁹ captus ab herode vt
post pasca ab eo occidēt.
po m̄ carcerē fuit missu⁹ duab⁹
catheis vict⁹ a q̄tuor q̄f moib⁹
militū custoditus. Vey cū orō fi-
erz ab eccā sine itēmissioē ad deū
p̄ eo. fcm̄ ē q̄ eadē nocte q̄ i cra-
stinū dēbat occidi int̄ duo⁹ mili-
tes in carcerē dormienti angel⁹
dim̄ astitit et lumen in habitaci-
lo circumfulsit. percuſsoq; late-
re petri excitauit eum dien⁹ illi
Surge velociter. preceinge te. et

Apostol.

caliga te caligas tuas et circuia
tibi vestimentum tuum et sequere me
Ceciderunt igitur cathene de pedi
bus eius et ipse post angelum ibat
et quod hoc per angelum siebat nescie-
bat quidam se videre sompni-
um estimabat Tresuntes igitur
primam et secundam custodiā rene-
runt ad portā ferreā que dicit ad
ciuitatem que ultro apta est eis
et sic de parte herodis exiuit et
continuo angelo recedente petrus
ad se reuersus angelicū misterium
reconviuit dicens Nunc scio ve-
re quod misit dominus angelum suum ac
Ipse igitur ad fratres venit et sic mi-
taulose se liberatum iuemit Re-
uera talis pessus videatur quādoque
fieri in conversione peccatis Con-
stat enim quod petrus qui interpretatus
dissoluens i.e. peccatorum paupi-
bus ad dissoluendum legis di-
vine vincula assuetus ab hero-
de dyabolo per peccatum capit i.e. car-
cere male consuetudinis truditur
quatuor quartos i.e. id est quatuor
malis affectibus traditus duobus
cathenis i.e. complacencia peccati et dif-
ficultate peccandi strigitur et sic ibi
dormit et quiescit et inter duos
milites scilicet inter executionem metis
et incōsiderationem finis ibi con-
moratur Nec cogitat quod de eius
damnacione et morte tractetur
et quod in castigo i.e. subito damp-
nandus a demone expectatur.
Luce xix Nunc autem abscondita sunt
ab oculis tuis Sed deus qui vi-
det damnacionis pavulum angelum

suum i.e. aliquem euāgeliū predicatorē
vel platum sibi mittit quod ipsū ar-
guendo pacuit et ad surgendū de
peccato exēdūque de periculo exci-
tat et inducit Percutit igitur lat? id
est cor et pectus eius per con-
tritionem cadunt cathene viciōrum
per confessionem et absolutionem
surgit per peccati displicenciam
pacavit se per abstinentiam et tem-
peranciam et superfluitatum reser-
cationem calciat caligas suas i.e.
multiplicem bonam affectionem
circumdat sibi vestimentū suum
id est bonam conuersacionem seq-
tur angelum predicatorē per bo-
nam imitationem et obedientie
executionem Exodi xxvij Angelus
meus precedet te: custodi et
observa mandata eius Primam
et secundam custodiā transit per
culpe et pene euafionem et sic ad
portam ferreā id est ad durā pe-
nitenciam que ad ciuitatem padī-
si perducatur per proprietatem mac-
erationem et ita liber de manu he-
rodis id est dyaboli efficitur et fra-
tribus id est fidelibus adiungitur per
gratiam et deuotionem Luce primo
De maiorum inimicorum nostrorum
liberati s. illi ad laudandum deum
et angelum qui ipsū liberauit id est
platum qui ipsum conuertit per gra-
ciarum actionem quando se libe-
ratum cognoscit et euafisse peri-
culum et damnacionem dices
Nunc scio vere quia misit domi-
nus angelū suum et liberauit me
Ps. Vaqueus contritus es et nos

Vetus.

liberati sumus. **D**iscipulis audiētib⁹ petrū stare ante ianuā. et non credētib⁹ dictū ē gāgel⁹ eius erat. **H**ec p̄t allegati quo modo quilibet habet angelum sibi deputatum. **M**ath. xviiij. **A**ngeli eorū vidēt faciē patris rē. **C**ū herodes qdā die in cesaēa induitus veste regali p tribunali sedēt et tiri⁹ et sidonij qbs iratus fuerat adularentur eidem et vocem dei et non hominis acclamarent. **H**oc est dictu q̄ laudes deo et non hominibus debitas sibi adulādo dicerent ipsum eos sustinente et approbāte t̄q̄ deū collaudarent. affuit angelus dīm qui percussit ipsum et statim cōsumptus a v̄mīb⁹ exspiravit. **I**llud p̄t exēplariter dic̄ quō ilū deus detestat⁹ et punit q̄ pp̄ā cōdicoēz nō cognoscit⁹ ob p̄p̄ā merita se laudari p̄mittit angelus. i. diuina siūa tales percutit. et v̄mī. i. dēonū multitudi ipsū cōsumit. **S**aye. vltio. **V**ermis eorū nō moriet⁹ et ignis eorum non extingueſ. **V**el allega contra anticristum qui in regia maiestate sedebit et se deum magnificari gaudebit ideo v̄mis infernalis ipsum perpetuo devorabit. et angelus idest cristi ipsum percutiet et dampnabit. **V**el dic q̄ herodes qui interp̄taḡ gloriāns in pellib⁹. idest q̄ in sua pulchritudine gloriātur. et qui iacobū. i. spolia cōem dia boli in se occidunt. et petrum. i.

substantiam mentis in se enerua re conantur qui volunt in ornata regio sedē. et adulatorū laudib⁹ scalpi et ultra merita virtutem suam laudari ab adulatori bus delectant⁹. tales dico q̄ angelō dei idest ab anteriori ratione percutiuntur. et a vermis idest conscientie remorsu interius corridentur in quantum conscientia talium ipsoſ p̄cutit quādo in se non sentit quod ab adulatori bus proclamat⁹. **V**el dic q̄ reges et magnates hui⁹ mundi exterius publice habēt adulatores. intus. idest occulte vermes idest detractores et aliorum deuoratores. **A**ulo et barnaba regio nē lustratib⁹. contigit q̄ dū es̄ listris vir quidā sedebat claudus pedib⁹ ex vtero mattis sue. **D**ū igit̄ iste audies paulo loquēte et vidēs paulus q̄ beret fidē vt sanus fiet dixit ad eū paulus. Surge et stās pedes tuos rāis. Qui exiliētā bulabat Turbe aut̄ licōaite clamauerit. **D**ij filēt̄ fāt̄ hoib⁹ descēderit ad nos. Barnabā iouē dixerit paulū v̄o q̄ duxerat v̄bi māriū v̄wuerit. **P**ī adductis thesauris et coro v̄ ip̄b̄ sacrificare voluerit n̄ apli p̄b̄ ibiūt̄. **I**sta applica ad p̄dicatores qz qn̄ ip̄b̄ de suis doct̄nis et exēpl̄fadūt̄ claudos idest peccatores et in morib⁹ clāudicātes recte per iusticiam incedere. digni sunt q̄ gentiles

Aptoy.

id est seculares ipsos deos. i. scōs
debeat estimaēt sacrificia bono
rū tpalium ip̄is mīstrare dicē
tes. **D**ij similes fā hoīb̄ descēde
tūt ad nos. taleſ dij id ē celestes
merēt dici et tā iupit̄ q̄ dicit̄ iu
uās p̄ q̄ māti? q̄ dicit̄ ap̄ies c̄
tate p̄nt vocati eo q̄ pcōres p̄ e
os hiat p̄ près solēt iuuari et ip
si c̄elī c̄itas apeiri. **P**s. Ego diri
dij estiſ et filī celestes exelſi oēs
Talib̄ debent sacrificia id est ē.
remi bōres offeri. qui si vltra
modū exēdūt debēt p̄ eos refu
tari teste greḡ p̄dicatōrib̄ q̄
lāgiūt spūalia debēt tp̄lia. **C**
Vel q̄ null? scūshōd; sustinē
q̄ aliq̄s ip̄; deū reput̄. i. q̄ ma
ioēs laudes q̄ sua meita sibi for;
Vel q̄ sacrificia vane laudis sibi
offerat q̄ de ipso aliquid vltra re
titatē existet. **J**é. vi. Ut q̄d offer
tis m̄ thōus de sabaſ cui? cōtratiū
fecit herodes q̄ sicut supra ca. xij
visū ē deū se vocati sustinuit et i
deo triste salariū reportauit. **C**
Paulus lapidat̄ et extra c̄itatē
listris tractus vbi p̄? tāq̄ deus
fuerat estimat̄ a t̄bis extra c̄iu
itatē p̄iectus mortu? fuit credit̄
q̄ tādē post turbarū recessuſ sur
rexit et cirāstantib̄ fr̄ib̄ c̄itatē
intravit et die postera de c̄itatē ē
cessit et valefaciēs fr̄ib̄ dixit. p̄
multas tribulaciones optet nos
introire ē gnū dei. **C**ista allega
q̄ illi q̄ i listris q̄ erat c̄itas gētili
ū. i. ī mūdo q̄ ē habitaciō pcōrū
hiat dij aliquāes honoriāt ibidē

q̄nq̄ v̄la vīcē p̄ ifortuſa lapidat̄
vbi eīm fortuna hoīeſ eleuat ibi
dē ip̄m q̄nq̄ lapidat et dēpnat
Vn̄ seneca. Fortuſa vita ē dū ſplē
det frāgit̄. **V**el dic q̄ i hoc po
test notaſ q̄ q̄nq̄ vi ſci p̄nt mor
tuos ſe licite et alia ſimilia fingē
ut ſic poſſimt impiorum ſeuici
am declinare.

In ca. xx. fit mētio quō
dēmiatū ē cōuersos ad
xpi fidē ad on? ſue certi
moiātū legis non teneti non in
diget expom̄ vide ibi. Illud aut̄
qd̄ tādē ſequit̄ q̄ orta eſt diſſen
ſio inter paulū et barnabā ſtatū
entes reuiſitare p̄ eos fratres in
diuīſis ciuitatib̄ cōuersos et eos
in fide et morib⁹ ſolidare ita q̄
ab iniūcē ſūt diuīſi vnuſ quidē
electo vno ſocio ad vna p̄tē ali?
āli alio ad aliā iuit. Hoc allega
q̄ occulta dei p̄ouidēcia inter vi
roſ ſanctos quādo q̄ p̄mittit diſ
ſefioēs vel aliqua alia leuia ſcan
dala et hoc quādo vid̄ hui? mo
di mala in bona poſſe conuerti
et melius cōmutari. Iſti q̄ diu ſo
lum fuiffent ſimul in vno loco.
fructum nō feciffent. Nunc aut̄
ab iniūcē diuīſi ſunt et ſic in plu
rib̄ locis p̄dicauerūt et nomen
xpi fidemq̄ eius multo āplius
ad auxerūt. Bona igit̄ fuit illa
diſſefio ex qua occaſionaliter or
ta eſt fidei cristi multiplicatio.
Vnde cr̄iſtus dicit luce duodec̄o
q̄ non reuerit pacem mittere in
terram ſed gladiū.

Aitisa

PAULUS circa dicit timo-
theum quod erat genitilis cum tunc
sciret cauciso eum non esse ne-
cessariam ipsam et alias ceremonias
non esse fideliibus imponendas. sic per
in causa predamenti hoc tamquam fecit ad
iudeos scandalum vitandum quod mul-
titudo in illis partibus crediderat quod
ad hunc caucisionem teabantur. Non pote-
rat enim ei ita subito titus nouos ac-
cipe et suos modos atque abdi-
care. **S**ile probatur infra causa xxxi. ubi
paulus de concilio seniorum et se na-
zareum et legis obseruatorum ipsius
videri crederet et illa sicut et cum
aliis nazareis ad templum purifican-
dus intravit ut legis obseruatorum
ipsius videri crederet et illa quod de
ipso audierat falsa existaret of-
ferens sacrificium acceptauit. **I**sta
possunt allegari ad duo. Unum est.
Pro vita scandalum et piculo li-
cium est fieri quod alias erat illicitum et
dissimulare quod non est recte. **L**uke xx-
iiij. Fingebat se longius ire. Ali-
ud est pro certo et faciliter non potest mu-
tari quod diu fuit obseruatorum pro-
xiiij. Adolescens iuxta viam suam abu-
lans eciam cum senuerit et ceterum. **P**au-
lus et filas vesti sicut a spusco pre-
dicare in frigia bitinia et gala-
cia. Vocati vero sunt in macedonia
euangelizare. sicut paulo per visum
omnium est ubi videbatur sibi per hoc ma-
cedo ad eum venit et eius auxiliu
imploauit. **H**oc potest allegari quod
spus ubi vult spirat. et quod quos
dam vesti et quodam repudiavit. et quod
predicatores suos per occultam inspi-

rationem nunc ab illo loco retrahit
nunc ad aliud mittit. Non videt enim de-
us qui sunt eius et ideo per unum
vel aliud eleget hunc hoc predicatorum
ad eos mittit Job. xij. Ego scio
quod elegerim. Cum philippis quem est
propter civitas macedonie est quodam pu-
ella spus peritonico pleia quod dinan-
do quamcumque maximus suis dominis exhibe-
bat. factum est quod paulum et filiam se
queretur et ad eorum laudem homines loqui
retur. **I**sti homines inquit serui
dei ex celo sunt quod annuntiant nobis
viam salutis. Compatriens sibi
paulus imperauit immundo spiritui
quod ipsam dimitteret et sic e-
am protinus a spiritu peritonico
liberavit Domini vero puelle
videntes quod lucrum suum defe-
cerat et quod puella sanata nichil a
plius diuinabat apostolos iua-
serunt et facto concursu ipsostrac-
erunt ad principes qui ipsos per
lige cesos in carcerem detruserunt
Ista allega quomodo multi sunt
qui non curant de filiorum suo-
rum et subditorum spiritualium
salute. sed solum de propria et
temporali utilitate. non curant
si dyabolo vel spiritui immundo
et peccato subiiciantur dum tamquam
inde aliqua lucra sue burse sub-
ornentur. **I**sta videmus de paren-
tibus et amicis secularibus qui
si habent aliquam puellam id
est aliquem filium vel amicum
spiritu peritonico. id est scientia
dyabolica plenum diuinatorem
et aduocatum. et in secularibus

Aptoꝝ.

sciēcīs eruditū vidētes q̄ q̄stus
honor vtilitas t̄p̄lis ex hoc ip̄
s̄ adueit nolūt ipsū ab hoc d̄uer
ti s̄ potius plus diligūt in seculis
lati statu cōuersati. oēs em̄ q̄ sua
sūt querunt nō que ihesu cristi.
Philip. ii. Vnde si cōtingat q̄ ta
les ad instinctū pauli et sylē. i.
bonorū religiosoy spūaliter sa
nent & ad religionē cōuersi a po
testate dyaboli liberēt statū do
micalū id est ipsoꝝ temporales
p̄ntes videntes q̄ sp̄es tēporalē
luci quā habebāt in tale cēcidit
et defecērit incipiūt cōtristari et
cōtra ip̄sos qui eū sanauerūt. i.
q̄ eū ad religionē duxerūt solēt
turbati & i eos deplacati dicētes
bi⁹ oēs conturbant cītātē nrāz cū
sint iudei & ānunciēt morē quem
nō licet nobis recipere cū sumus
romani Ad litterā em̄ seculares
vocant religiosos orbis turbato
res et ip̄sos iudeos et supstatio
nos dicāt & respectu sui ip̄sos eē
viles reputāt. se vero romanos
idest nobiles eē ferūt. nō licet no
bis dñe hūc morē suscipē cū su
mus romai. idest non licet nob̄
religiosos vel cleicos fieri cū su
nobiles et magni. **J**obāmis viij
Semen abrabe su⁹ & nemini ser
uiui? vñq̄ **P**aulo et syla tru
sis in carcere et eoy pedib⁹ stric
tis ligno fālē terremot⁹ fūda
m̄ta carcēs mota sūt forēs apte
vincula soluta. et lumen refūlit
vndiq̄. q̄b⁹ visis custos carcēs
cōuersus est ad dñm. et cū tota

domo sua baptiſatus **H**oc alle
gat̄ q̄ mors & tribulacō aposto
loꝝ valde pficit ad vtilitatē nrāz
dū in eorū tribulacioib⁹ et mor
te miracula fiebant. cūq; existen
tes i carcē p̄dicabant xl ep̄las
scribebat. et ad remota mittebat
qñq; actualiter ad xp̄m hoīnes
cōuertebāt. vel salte nos alios q̄
nūc talia legim⁹ i fide solidabāt
sicut de bto paulo alibi legit̄ q̄ i
carcē positi scribebat ep̄las que
nūc magis pficiūt viueris q̄; si
tūc libē existens psonaliter p̄di
caſſ. scit em̄ de? de tribulacioib⁹
sanctorū et aliorū bona elīere.
qñymmo talia mala eueire non
pmittēt nisi sciret ex talib⁹ vtili
tatē aliquā pueire. **D**eu. xxxii.
Vt sugēt mel de petraoleū de sax
o. et cetera.

Qum paul⁹ eēt atheis et
nomē dñm p̄dicabat fac
tū est q̄ ph̄i et alij audi
entes q̄ futurā resurrectioēz dice
ret cēperūt eū detidere & v̄ba ei⁹
nugatoria reputare **V**n̄ qdā di
cebāt q̄ nouorū demoioꝝ vide
bat̄ eē denūciator. **A**lij dicebat
q̄ erat v̄borū iutilū sciatore **I**p̄e
pp̄t hoc nō destitit s̄ cū ip̄si⁹ dis
putāt et fidē eis p̄dicāt m̄tros
ad fidē cōuertit **E**t dicēt ibidē q̄
athemēses et alij hospites ad
m̄bil aliud vacabāt nisi dicere
& audire aliqd noui. **I**sta p̄nt
applicari ōtra modernos auditō
res sermonū. **A**d h̄ deueit hūa
na demēcia q̄ hoīes pl̄ querūt

dit

audire magis magas q̄ vtilia.
q̄nimo multi vidēt eē filēs athe-
mēnsib⁹ q̄ curiositatis grā mag⁹
q̄ vtilitatis sermones eorū au-
diūt. quos tādē modica occasio-
ne despiciūt. **Vñ** sene. **Nā** hūa-
na noūitatis ē auida. Si aut̄ pre-
dicator dicat coia et vtilia et nō
ad volūtātē ipsoꝝ. statū solēt eū
despicere. et oīa verba eius q̄ q̄
scā et vtilia dampnare dicētes.
Quid vult seiator verboꝝ h̄ di-
cē. **A**lij dicūt q̄ nouorū dēomo-
rū vidēt dēnūciator eē **Pro. xv**
iij. Nō recipit stultus v̄ba pru-
dētie. **r̄c** **V**idēs paulus ydolatē
deditā athemēsū citatē icitabaf
eius spūs. inter cetera vero filā-
chra mœvit ibi ydolū c? titulus e-
rat ignotus deus hoībus ipſis ā
nūciauit dicēs. Qd̄ ignorātēs co-
litis hoc ego nūcio w̄b. **N**arra-
ratur eīn q̄ in passioꝝ xp̄i cū so-
lis eclipsis v̄mueralis fieret et
ipsa eclipsis naturaliter nō fief-
valēt p̄ eo q̄ luna in oppōe et n̄
in coniunctione solis eſh p̄bi qui e-
rat athemis illd̄ tā mirādū factū
alicui ignoto numimi attribue-
rēt quē tūc pati alicubi dixerūt
et iō ignoto deo arā fecerūt et iz-
bi titulū ignoto deo erexerunt.
Tūc fertur dyomisius aiopago
i. loco vbi disputabat p̄fectus
ista verba dixisse. Aut deus na-
ture pati aut mūdi machia dis-
cipat. **P**aulo igit̄ sup̄ titulo h̄
ydoli disputāte. iste dyomisius
xp̄o credidit et vna cū multis a-

līs pauli discipulus fuit fact?

Illud allega oīa gētiles qui
adorat dēū ignotū. Adorat enim
dēū t̄q̄ creatorē. ignotus tamē ē
eis qz x̄m nesciūt r̄dēptore. **V**nde
possu? dicē **Io. q̄rto** Nos adora-
m? qd̄ sci? vos adoratis qd̄ nesci-
tis **r̄c** **V**el allega inter miracu-
la fca in xp̄i passionē vel de cō-
uerzione diomisi

Dicētes qd̄ ī iudei miracula
q̄ faciebat paul? a quō de-
mones de obſeffis corpibus ex-
pellebat ceperūt p̄ nomē xp̄i de-
mones adiurare et q̄ q̄ xp̄m n̄
crederēt ceperunt tamē sup̄ ob-
fessis nomē dñi muocaē dicētes
Adiuro vos p̄ dēū quē paulus
p̄dicat. **V**ū igit̄ qd̄ ī die hoc fa-
cerēt incepit dēoiaicus seu demō
in dēomiacō dicē p̄ h̄ v̄ba. **I**bm.
noui et paulū scio: vos aut̄ qui
estis. **I**nſiliēs aut̄ in ipſos ad-
rā p̄ſtrauit et dnātus ab orū ip-
ſos nudos et vulneratos dimisit.

Illd̄ p̄t allegati cōtra predica-
tores q̄ dicūt et nō faciūt. q̄ iux-
v̄bū apostoli ad titū p̄o cōfiteb̄
se dēū nosſe factis aut̄ negāt ſic
ad h̄az sūt ypoēte q̄ in noīe ibu
solēt p̄re. et q̄uis ipſi nō obedi-
at nec fidē eius p̄ bona opa te-
nent. gauident tamē predicādo
in eius noīe eius v̄ntutes facere
Ita q̄nq; bene doēndo ſolent
dēones et pccā de pccōrib? p̄pul-
ſares. **M**arij ix. **D**ñe vidim? quē
dā in noīe tuo. **r̄c** **S;** qd̄. **P**ro ē-
to dñs cōtra tales indigēt et eos

Apostolus.

tamquam indignos q̄ p̄dicēt
nomē suum in manib⁹ demonū
tradit a quib⁹ finaliter affligūt.
p̄s **Q**uare enarras iusticias
meas dixit domin⁹ peccatori et
assumis testamentum meū p̄ os-
tuum. tu vero odisti disciplinaz
rē. proptēa deus destruet te i si-
nē. **D**el dic q̄ istum et demoia-
ci quos ipse solebat curare id est
peccatores quos talis mal⁹ pec-
cator vult conuertere solet iphis
dicere. **I**hesū noui et paulū scio
vos aut̄ q̄ estis sc̄z qui verba dici-
tis a ope nō facitis et ore cōfitei-
quem opib⁹ impugnatis. **M**edi-
ce inqūt cura teipsū. **T**lae⁹ solēt
quādo q; i iniurijs discerpē tri-
bulare et op̄timere vestimenta
tpaliū tollere et eos infestare si-
cut ad litterā patet de mudi tirā-
mis qui qz vident religiosos et p̄-
latos verba habere et nō ope. **I**
deo ipsos spoliāt et cōtempnūt
verba eoz et p̄ iniurias ipsos ḡ
uāt. **J**ob xxiiij. Nudos dimittūt
vestimenta tollentes. **I**gitur tali-
ter predicatori dicit illud. **J**ob.
ix. In peccatis natus es. et tu
does nos.

IUemis quidā qui p̄di-
cante paulo dormiuit. et
de tertio cenaculo quasi
mortuis cecidit. quē apostolus
mox curauit. **H**oc allegari po-
test q̄ qui verbis apostolor̄ dor-
miūt et qui doctoz p̄dicatorum
prudētumq; hominū sermonib⁹
nō intēdunt. s̄ pocius in vicis

delectātur. faciliter p̄ peccatum
corruūt et cadūt. **P**aulus vo-
lens ire in iherusalē. inter cetera
dixit de se alligatus spūvado in
ihrlm. ignorās qđ michi ibi sit
futurum nisi qr̄ spūs sanctus v̄
biq; michi dicit q̄ vincula et car-
ceres me manēt. **V**n̄ in sequen-
ti ca. dicitur q̄ ppheta agabus
zona pauli pede⁹ suos ligās dix-
it. hoc dicit spūs sanctus virum
cuius zona h̄ est. sic alligabūt in
iherusalē. qua de cā cū a fratrib⁹
rogaretur q̄ nō iret. sibi suaderi
nō potuit s̄ contra volūtate oīm
illuc iuit. vbi statī captus verbe
ratus alligatus et romaz postea
duct⁹ fuit. **R**ecte cotidie simili-
lia expimunt i actib⁹ humorum.
sic em̄ nescio qua vōe vel occulta
dei volūtate quādo q; homo tāḡ
alligatus spū in ifortunia ruit a
dato q̄ sciat sibi p̄spere non suc-
cedere negociū tamē illud prose
qui nō obmittit. et cū possit fugē
nō fugit s̄ ac si volūtarie i penā
ruēt ab ope humoi nō defistit. al-
ligatus vtq; spū. qđ em̄ d̄s futu-
rū decreuerit non potest huma-
na sagacitas impedire s̄ pocius
creatura creatori deseruen⁹ solet
occultis dei orationib⁹ cum
hora reverit obedire. **G**enesis.
xxiiij. A domino egressus est s̄
mo: illud impedire nō possum⁹.
Paulus non grauabat expensis
illos quib⁹ predicabat s̄ pocius
maib⁹ laborabat ut haberet vñ
viuēt nec ab ei⁹ aliqd acipiebat

Actus.

h̄ eos libere instruebat. Hic po-
test notari q̄ p̄dicatores qn̄ p̄-
dicat nō debent eleosinas petē.
et hoc ne videāt q̄stus grā p̄di-
caē. Gratis acēpistis: ḡtis dare
debetis

Quānis btūs paulus se al-
ligādū in iherusalē et tri-
bulaciones se passutū audiret.
spūs scūs reuelaret et ppba a-
gabo p̄dicaret fratrib̄ dissuadē-
tib̄ z̄c. noluit credē h̄ futura tri-
bulamina vilipēdēs patū se asse-
ruit p̄ x̄pi noīe mortē et vincula
sustmē. **I**n hoc doct̄ q̄ p̄-
dicatoꝝ euāgelicus vel qāqz p̄
fesser catholicus vbi de x̄pi fidei
utilitate agit non debet tribula-
coes metuē nec iter suū ad fidei
et predicationis opa dimittere.
h̄ p̄ noīe dñm vinculis mortiqz et
laborib̄ si fuerit ncē se donare
dicēs dnō illud. **Lu. xxij. Parat?**
sū tecū in mortē et carcerē ire. **Et**
math. xxvi. Si oꝝ mori tecum
z̄c. Cōsequēt h̄ et i.ca. xxij. et
xxij. fit mētio quō paulus in se
dicōe fuit captus et a tribuno e-
reptus tortorib̄ traditus h̄ se ro-
manū dicēs a tortorib̄ dñmis-
sus tādē in iudicio multipliciter
accusatus a iudeis p̄ sūmū sacer-
dotē pauti iussus. Ita q̄ idē p̄n-
ceps sacerdotū a paulo extitit ma-
ledicūs. **P**er cūciet te deus paries
dealbate. **T**u sedēs h̄ legē cōtra
legē iubes me pauti. **S**z h̄ oia tra-
seo excepto hoc q̄ dū ipsū tortq̄
re rellet romanū se ciue allegait

cōfile s̄ xvi. fecerat vbi p̄ phito
missam liberatā i carcerē missus
fuit. **H**oc allega q̄ nō ē malū
viro dei qn̄z bonis tpalibus pri-
uilegijs et auxilijs dei onus vel
penitētia facē vt vbi p̄pter dei
timorem nō p̄citur saltem timo-
re vel amore boīm aliqliter fa-
ueat. **I**llud aut̄ bic consequēt
insero q̄ cum iudei tam pharisei
q̄ saducei qui erant secte diuer-
se. quia pharisei resurrectionem
futuram credebant angelos et a-
mimas post mortem viuere asse-
rebant: saducei vero negabant
simul contra paulū cōuenissent
et ipsum cōtra mortem peteret.
caute c̄epit clamare et dicere co-
ram eis **V**iri fratres et ego pba-
rise? sū fili? phariseoy et de spe
et resurrectione futurorum ego
iudicor. **Q**uod audientes pha-
risei statim a saduceis diuisi sūt.
Ita q̄ inter se cōtendere et dispu-
tare c̄eperunt et ita pharisei qui
contra paulū acerbius seuerūt
pro ipso pugnare c̄eperunt. **I**llud
potest allegari. q̄ si quis
plures aduersarios contra se cō-
federatos habeat summa prudē-
tia est si eorum fedus et concor-
diam adiuicem aliquo articu-
lo disrumpat. vt ipsos per par-
tes diuisos facilius superet et e-
uadat. et cetera. **I**llud eciam
quod sequitur scilicet q̄ quadra-
ginta viri venerunt ad princi-
pes sacerdotum dicētes illis. **D**e
uocatione deuouimus nos nichil

O Omin?
paulus

Aptorū.

gustaturos donec occida? pausum. Et ideo ordinauerūt inter se q̄ iterū ad iudicium corā tribuno vocaretur ut dū remiret ad locum interficeretur ab eis. qd̄ tñ deo nolente fuit aliter ordinatū. **H**oc potest allegari q̄ hodie multi sunt homines iniqui. q̄ se reputat deuote et sancte agē qn̄ sanctos viros possunt occidere. sicut ad litterā videmus de multis malis seculatib⁹ qui rōe se reputat bonos quādo religiosis & clericis possunt nocere. **V**nde sic videtur illud iob. xvi. Venerab⁹ inquit dies in quo omnis qui iter facit vos arbitretur se obsequiūz prestatre deo

Omīn⁹ disposuerat q̄ paulus romanam iret & ibi nomine dñi predicaret. **V**n supra xxij. dixit fibi Cōstās esto paule sicut de me testificari es in iberusalē ita come oportet te testificari. **V**erū tamen p̄ quot vias modos et cās romā pueit infra patet. fuit enim de iberusalē in cœsaream ductus et ibi caria felice accusatus. tandem ab eo dimissus et p̄ biennū relaxatus postea iterū vinctus & festo successori traditus ē & ab eo volente ḡiam prestare iudeis vt reduceatur in iberusalē iudicari. **T**ūc vero paulus cœsarē appellavit et sic missus ad cœsarē romanam reit coram quo nomen dominum predicauit et multū populum collegit. vbi postea morte p̄ domino

tolēauit. **I**sta allega quomodo deus per multas vias solet effectus suos p̄ducere. quomodo et quando decreuit aliquid fieri dato q̄ multa interualla fiant. Ita q̄ negotiū ex toto videſ ſopitum. finaliter tamen solet suscitare et occasione accepta p̄curat qd̄ decreuerat euenire. **H**abet enim dominus in oī negocio quod decreuit modos causas ordinacionem tempus horam et regulā ordinatam que omnia qn̄q; ſupendit et post quando tempus fuerit negocium quod decreuerat introducit. **V**nde ecclesiastes viij. Omni negocio tempus est. 2c.

Dum paulus cum multis nauigando de terra pro missiōis in ytaliā duceretur factum est q̄ post multos maris impetus nauis vbi erat bitalarū. i. p̄fundum tenacē et bituminosū impegit ita q̄ protra stabat imobil & pupis solubatur avi mari Armamētis i² nauis in mare p̄iectis et neq; fidibus post multos dies apparetib⁹ h̄ tempestate non exigua imminentia ablata erat omnis spes et fiducia singulorum. **V**erū tamen deus salutez animarū paulo cōcessit ita q̄ nullus ibidē periret at defecit naufragantesq; paulus alloqtur et ad sumendum panē incitat et hortatur. **S**aciati igit cibo nauem alleuiabāt et frumenta in mare iactabant. **T**andē vero fracta nauis aliqui natando ad

Actus.

litus venerunt. alij sup tabulas applicuerūt et sic omēs piculū e uaserūt. **N**auis ista ē aia que scz inferius ad terrena d; eē clau sa. supius ad celestia apta. intē rius p huilitatē cōcaua. p carita tē lata. p pseueratiā larga. i pncipio et in fine p abstinentiā a tē peratiā et cōtinetiā stricta. **P**rou **xxxi.** Facta ē q̄si nauis institoīs delonge poetās panē suū habz eciā ista nauis duas pncipales ptes scz prorā q̄ fīgt amore pup pi q̄ fīgt timore. **H**ec ista nauis armamenta scz v̄tutes et sciās porat eciā quādo q; frumenta. id est terrenas possessiones et diuicias. **I**sta igit̄ ē veritas q̄ q̄n pau lus. i. humanus aim̄ vel homo temptat nauigāē de terra pmissiōnis de statu grē in ytalīā que interptat̄ excessus in mūdū vbi faciliter excedim̄ p peccati. et ppter hoc mai. i. mūdi fluctib; et amaritudib; aie sue nauē ex ponit. quādo q; cōtigitq; tēpes tas tribulaōnū sibi nascit̄. lux vero solis et siderum. i. dei grā a scōy. vel doctrina bonorū pdicatoꝝ eidē penitus denegat̄. **S**ap xvij. Ignis qdē illa vī poterat eis lucre. nec siderū limpide flā me illuiare poterat illā noctem bōridā. Ita q̄ prore pā ps nauis aie scz amor ipsius in bitalassum tēacissimam. i. in mūdi bonis et terremis p affōnū tēatātē impingit. vbi p auariciā arestat̄ et fistit. puppis vero idē

timor impetu matis. i. tribulati onib; soluit̄ et sic p diuersa pecata nauis aie dissipat̄. armam̄ta v̄tutum pdūt̄ et paulus cum populo suo. i. ro cū cordis affib; periculis expomitur. Verūta mē quādo q; cōtigit. q̄ post illā fractionē. i. post anime peccati aliqui per mare pemitentie nauigantes et aliqui tabulis diuine misericordie se committētes. saluantur. et ad portam salutis et gratie deducuntur. **Q**uod potissimum contingit. quādo abo diuine lectionis sūt refecti. frumēta id est bona mundi in mari id est ad amaros pauperes per elemosinas prouidunt et nauem matis a terremis exonerant atq; p terrenorum contemptum alle uiant et ex tollunt. **Vnde matb.** octauo capitulo dicitur **N**auis uila in mari magnis iactabat̄ fluctibus et cetera. **V**el dic q̄ nauis significat ecclesiani cuius prima pars prelatos et superiores designat vltima vero pars subditos et seculares significat. **I**gitur ista prima pars ecclesie scz prelati quando ex toto impigit in bitalassum. i. in amore et auaciam terrenoy necessario fit ut pars posterior id est populū subditoy malorū illorum exemplo soluatur. et q̄ propter istoruū auariciam. terremis penitus adherentem a de spiritualibus et etermis minime curantem tota nauis ecclesie temptationum

Apto 4.

et tribulacionū fluctibus dissipet
tempestates em̄ vicioꝝ iſurgunt.
armamenta v̄tū p̄dūt et pe-
rit lux solis et fiderū .i. exempla
scōꝝ deficiūt et sic qui sūt in hac
nauī dāpnaciois p̄iculū p̄times
cere satis possūt **Vñ ambro.** in ſ
mone de cōfessorib⁹ nauigātib⁹
vbi p̄ hoc mare magnū valde p̄
timescēdū est ne nauē nām fluc-
tus voluptatis absorbeat ā m̄ et
nā dāpnacōis p̄dā piāta crudel⁹
abducat **Qui** igit̄ ſaluai vult de-
bet ſe in mare .i. in amaritudinē
pem̄tēcie mittere tabule diuine
mie ſe committere. frumēta id ē
bona mūdi p̄icere et ad portū
ſalutis q̄ xp̄s eſt p̄ bona opa na-
titare **Io. xxi.** Tuica ſuccinxit ſe
a mifit ſe ī mare **Vel** dic q̄ pau-
lo anime dant̄ ne peant. in quo
notat̄ q̄ quādo q; ſocietas et o-
raio vnius boni cauſa ē ſalutis
multoꝝ. anime autē et non nau-
is ſaluant̄. qz deus de p̄dicioe
tpaliū non triftat̄ **Itaq;** in hoc
notai potest q̄ apud deū anime
corporib⁹ et ſp̄ualia tpaliib⁹ p̄-
feruntur. **Vel** dic q̄ p̄ nauim
pauli intelligit̄ ecclēſia quā ip̄e
conuertit. ſ. afia mior que eſt tur-
chia cū omnib⁹ ſuis p̄uincis et
grecia et cōmumiter tota ecclēſia
orientalis qz iſta pauli nauis p̄
nt inq̄t illa ecclēſia p̄ ſcismata
et heres oberravit.

Quoniam paulus euafifet de
naufragio pro calefaciē
do ſe p̄yram ſarmento.

tū ḡerēt ḡigit q̄ vipa vi calo-
ris cōmota manū pauli a r̄ripet.
et moſa manu iſerius depēde-
ret qd̄ vidētes viri iſule ip̄z ho-
midam dicebant. **Utiq;** inquit
hoīida ē homo ille qui cū ama-
ri euafeit vltio dīna non ſinet eū
viuē ip̄m in tuor em cōuertēduꝝ
et ſubito moriturū credebāt h̄ vi-
detes q̄ excuſa bestia ī ignē mil-
ſibi oīno nocuit ip̄z deū eē fere-
bāt **I**ta allega ḡtra vanā et mu-
tabilem opionē quorūdā fatuo-
rū qui nescientes dei iūdicia qn̄
vident aliqd̄ iſortumū alicui ac-
cidere et ſerpentes .i. demones
vel tirānos ip̄m atrociter iuadē
ſtatiſ ſolēt eū hoīidā vel ma-
lū hoīinem estimare et p̄ eternā
dampniacōe p̄ire et vt mori de-
beat expectaē eū qn̄q; tamen vi-
det contrariū accidere et leſioneꝝ
nullam ſubsequi h̄ poſt tribulaci-
onem huiꝝ modi pacēm et ſolaci-
ū ſibi eē **Tbo. iii.** Poſt tempeſta-
tē trāquillū facit. et eōuerſo qn̄
videt ſibi p̄ſpera ſuccedere. nu-
llam leſionē maiorum inaurere
ſolent ſtatiſ eum deum et iūſtū
hoīinē iūdicare. cū tamen ſepe
ḡigat vt bonis mala et malis bo-
na ſoleat prouemire **I**ta q̄ tem-
pales caſus q̄ accidūt ſue hoī ſi-
ue mali hoīitatē v̄l̄ maliciā hoīm
nō poſſint declinare. ſicut oīſu ē
Luce xiiij. vide ibi **Vel** dic q̄ cū
homo euafit naufragiū dāpnacōis
eterne mūdi nauē ſtractaꝝ
exeudo et ad littus religiom⁹ p̄

Apocalypsiā

peminentiam se transferēdo sepe
contingit q̄ dū p aliquā recrea
cō eū t̄ palē se calefacere mitit. ser
pētes. i. detractores cōtra eū in
surgūt. qui manū. i. opa ipsius
mordēt a eū si possent iuenerāt
a diffamāt sicq; fit q̄ v̄ ad trāql
litatē portus religionis credide
rat remisse detractorū rabies ip
sū fortius ledat. Verutamē pau
lus. i. hō iustus dī tales serpen
tes in ignē sue inuidie excutere.
et sic de eorū detractōib⁹ nō ai
rare. et sic si ipsos excusserit. a n̄
curauerit ipsū nequibūt ledere
vel nocē. ita q̄ alij suā pfectiōez
vidētes ipsū deū a iustū boiem
poterūt estimare. Mat. xxvii.
Vē filius dei erat iste. Vel dic q̄
in lito ē religionis solēt dēones
serpetū illos actius p̄ tēptacōes
mordere. quos vidēt de nauī m̄
di maris pīculū euafisse. et de m̄
do ad religiois ac pnīe litora trā
ffugisse. Vel dic q̄ qn̄ paulus
·i. bonus p̄latus aliquē serpēte
·i. aliquē malū subditū in ignē
tribulacōis p̄ correctōne mittit
stati cōtra eū si p̄t insurgit a eū
diffamat et pūgit qz d̄ ecēs. x
Qui dissipat sepe mordebit eum
colub. qz qn̄ p̄latus mitit in ma
lis subditis sepe malarū excusa
cōm spinarū viciorū p̄ correctio
ne destruē talis colub solet eū i
uadē Qd̄ vīdens p̄latus ipsū dī
in istū ignē fortiter excutē a ad
subēdū corrōez aē spelle a
tali morsu. i. rebellioē cōpescē.

a arcere Ps In ignē ej̄c̄es eos
in miserijs nō subfistēt.

Explicit moralizacio actuū apo
stoloz.

Incipit moralizacio super a
pocalypsim.

IObānes in insula q̄
dicēt pathmos. q̄ ad
buc ē p̄ppe ephesū in
asia mīori q̄ nūc dici
tur t̄urcia. Vīdit rap
tus in spū vii. cādelabra aurea.
In quorū medio fili⁹ eāt filio ho
mīnis. vestitus podē. p̄cīctus ad
mamillas zona aurea. caput ei⁹
et pili cādidi t̄qm lana albā. et
t̄qm mīx. oculi eius sīc flāma ig
nis. pedes fili⁹ auricalco i camī
no ardēti. vox eius sīc vox aqua
rum multarum. et in dextera ei⁹
septē stellē. et ex ore eius exibat
gladius acutus. et facies ei⁹ lu
cebat sīc sol i virtute sua. qui di
cebat oīb⁹ p̄ h̄ vība. Ego sū pri
mus et nouissim⁹. fui mortuus
et ecce sū viuēs in secula sclōz.
Moraliter ista insula ē ecē. q̄ a
mari ·i. amais t̄bulacōib⁹ velut
isula circuitur. Ista dicitur path
mos. id est separacō hostium. vel
palpantium. quia exinde debent
separari hostes id est detractoēs.
palpantes id est adulatores. It
le vir mirabilis qui ibi videtur
est vir iustus et perfectus vel p
latus. qui pro certo ip̄i filio ho
mīnis similis dicitur. pro eo q̄
cristo filio virginis per bona o
pera conformatur. Psaye. xiiij.